

Iedzīvotāju aptauja par personīgo datu drošību

Latvijas iedzīvotāju aptauja

2018.gada oktobris

Pētījuma apraksts_____	3
Respondentu sociāli demogrāfiskais profils_____	4
GALVENIE SECINĀJUMI_____	5
GALVENIE REZULTĀTI	
Pasākumi personīgo datu aizsardzībai internetā_____	8
PIELIKUMS	
Aptaujas anketa_____	12
Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula_____	13

Pētījuma veicējs: tirgus un sabiedriskās domās pētījumu centrs SKDS

Mērķa grupa: Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 75 gadiem

Aptaujas metode: CAWI (*Computer Aided Web Interviewing*)

Izlases metode: kvotu izlase

Respondenti: SKDS WebPaneļa dalībnieki

Ģeogrāfiskais pārklājums: visa Latvija

Sasniegtās izlases lielums: 1005 respondenti

Aptaujas veikšanas laiks: 19.10.2018. - 25.10.2018.

- izsūtīto uzaicinājumu piedalīties aptaujā skaits: 8835

- pabeigto, izlasē iekļauto interviju skaits: 1005

Respondences raksturojums: - pabeigto, izlasē neiekļauto/ kvotām neatbilstošo interviju skaits: 202

- iesākto, bet nepabeigto interviju skaits: 36

- neiesākto interviju skaits: 7592

Datu svēršana: lai nodrošinātu lielāku datu reprezentatīvātāti, dati tika pakļauti svēršanas procedūrai pēc sekojošām pazīmēm: reģiona, tautības, vecuma un dzimuma

Respondentu sociāli demogrāfiskais profils

		VISI RESPONDENTI	
KOPĀ		Skaitis	Kol %
DZIMUMS	Vīrietis	1005	100
	Sieviete	462	47,9
VECUMS	18 - 24 gadi	543	52,1
	25 - 34 gadi	52	8,9
	35 - 44 gadi	182	20,6
	45 - 54 gadi	199	18,8
	55 - 63 gadi	213	18,9
	64 - 75 gadi	191	17,1
	ĢIMENES STĀVOKLIS	Precējies (-usies) vai dzīvo ar partneri	168
Šķīries (-usies) vai nedzīvo kopā ar vīru/ sievu		690	67,3
Neprecējies (-usies)		96	8,8
Atraitnis (-e)		167	19,3
SARUNVALODA ĢIMENĒ	Latviešu	52	4,6
	Krievu	653	63,1
IZGLĪTĪBA	Cita	344	36,1
	Pamatizglītība	8	0,8
	Vidējā, vidējā speciālā	8	0,9
	Augstākā	271	29,1
PAMATNODARBOŠANĀS	Augstākā vai vidējā līmeņa vadītājs	726	70
	Speciālists, ierēdnis, nestrādā fizisku darbu	114	10,5
	Strādnieks, strādā fizisku darbu	463	45,5
	Ir savs uzņēmums, individuālais darbs	101	11,2
	Pensionārs (-e)	89	8,4
	Skolnieks, students	141	13,6
	Mājsaimniece (-ks), bērna kopšanas atvaļinājums	26	3,8
		31	3,1
	Bezdarbnieks	40	3,9

		VISI RESPONDENTI	
KOPĀ		Skaitis	Kol %
MĒNEŠA VIDĒJIE IENĀKUMI UZ VIENU CILVĒKU ĢIMENĒ (KVINTILES)		1005	100
PERSONĪGIE MĒNEŠA VIDĒJIE IENĀKUMI (KVINTILES)	Zemi (290 EUR un mazāk)	115	11,6
	Vidēji zemi (291 - 400 EUR)	157	15,6
	Vidēji (401 - 540 EUR)	117	11,7
	Vidēji augsti (541 - 730 EUR)	139	13,9
	Augsti (731 EUR un vairāk)	153	14,5
BĒRNI VECUMĀ LĪDZ 18 GADIEM	Grūti pateikt	324	32,7
	Zemi (349 EUR un mazāk)	132	13,5
	Vidēji zemi (350 - 539 EUR)	153	15,1
	Vidēji (540 - 714 EUR)	137	14,1
CILVĒKU SKAITS MĀJSAIMNIECĪBĀ	Vidēji augsti (715 - 999 EUR)	126	12,4
	Augsti (1000 EUR un vairāk)	175	16,3
	Grūti pateikt	282	28,5
REĢIONS	Nav	400	39,5
	Nav atbildes	603	60,3
	1	2	0,2
	2	148	14,3
APDZĪVOTĀS VIETAS TIPS	3	338	33,6
	4 un vairāk	224	22,2
	Rīga	295	29,9
	Vidzeme	364	33,3
	Kurzeme	242	25,9
	Zemgale	130	12,5
	Latgale	147	14,2
APDZĪVOTĀS VIETAS TIPS	Rīga	122	14,1
	Cita pilsēta	364	33,3
	Lauki	421	44,7
		220	22

Bāze: visi respondenti
Šeit un turpmāk atskaitē - procenti svērti, skaits nesvērts

GALVENIE SECINĀJUMI

- SKDS oktobra aptaujā tika noskaidrots, kādus piesardzības pasākumus veic iedzīvotāji, lai aizsargātu savu personīgo datu drošību internetā. Saskaņā ar aptaujas rezultātiem **84%** no aptaujātajiem Latvijas iedzīvotājiem vecuma grupā no 18 līdz 75 gadiem **neizpauž nevienam savus PIN kodus un paroles** - tas ir visbiežāk minētais pasākums 2016., 2017. un 2018. gadā.

Vairāk nekā puse iedzīvotāju veic šādus pasākumus:

- nekad never vaļā e-pastus no nezināmiem sūtītājiem (2016.g. – 67%; 2017.g. - 65%; 2018.g. – 65%);
- izmanto atšķirīgas paroles sociālo tīklu kontiem un internetbankas kontam (2016.g. – 63%; 2017.g.- 56%; 2018.g. – 64%);
- nepieraksta paroles uz papīra vai telefonā (2016.g. – 58%; 2017.g. - 55%; 2018.g. – 57%).

Salīdzinoši retāk iedzīvotāji norādīja, ka veic tādus pasākumus kā:

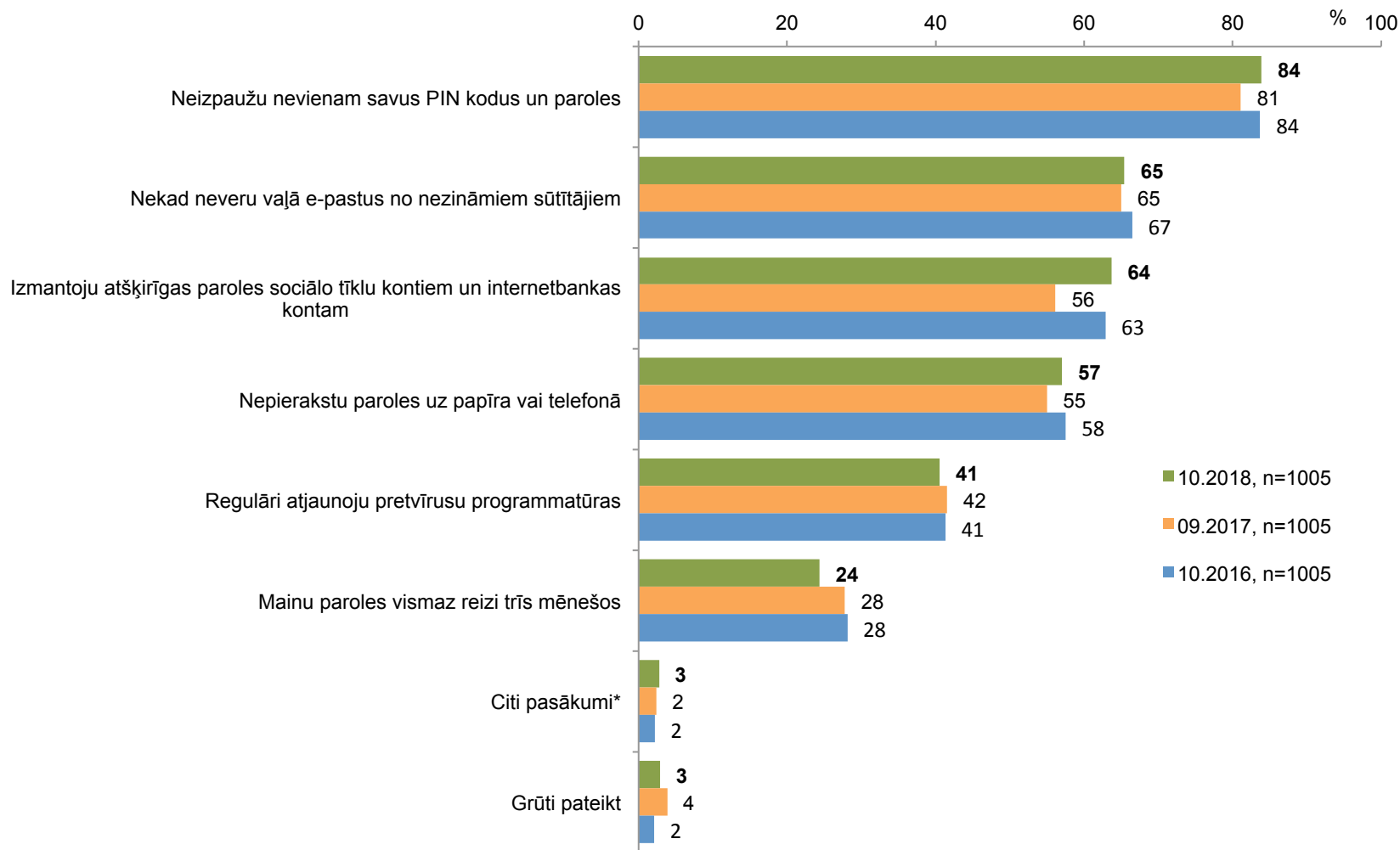
- regulāri atjauno pretvīrusu programmatūru (2016.g. – 41%; 2017.g. - 42%; 2018.g. – 41%);
- maina paroles vismaz reizi trīs mēnešos (2016.g. – 28%; 2017.g. - 28%; 2018.g. – 24%).

GALVENIE REZULTĀTI

Pasākumi personīgo datu aizsardzībai internetā

"Kādus piesardzības pasākumus Jūs veicat, lai aizsargātu personīgo datu drošību?"

Atbilžu sadalījums visu respondentu grupā

Bāze: visi respondenti attiecīgajā grupā (sk. "n" grafikā)
Vairākatbilžu jautājums (% summa>100)

"Kādus piesardzības pasākumus Jūs veicat, lai aizsargātu personīgo datu drošību?"

***Citi minētie pasākumi 2018.gadā:** izmantoju sarežģītas un drošas paroles; izmantoju drošus paroļu glabāšanas rīkus; neizmantoju sociālos tīklus; izvēlos nesniegt savus datus citiem, tai skaitā sociālajās vietnēs; lietoju Linux operētājsistēmu; izmantoju speciāli etviju, kas aizsargā bankas kartes; pārbaudu tīmekļa vietnes, pirms sniedzu datus; neveru vaļā reklāmas; neatbildu uz svešiem zvaniem telefonā; dzēšu nezināmus e-pastus; ierakstu paroles blociņā kodētā veidā; izmantoju šifrēto paroļu glabāšanas sistēmu un riska novērtējumu; nesaglabāju pieejas informāciju nevienā ierīcē.

***Citi minētie pasākumi 2017.gadā:** izmantoju ugunsdmūri; izmantoju paroļu ģeneratoru Lastpass; izmantoju VPN (Virtual Private Network); izmantoju šifrētos pieslēgumus; neizmantoju nepārbaudītas mājas lapas; rūpīgi pārdomāju kādu informāciju ievietot internetā (bildes, dzimšanas dati); neregistrējos sociālajos tīklos; neizmantoju Microsoft un Apple produktus; izmantoju divpakāpju autentifikāciju; izmantoju sarežģītas/drošas paroles; atjaunoju visu iekārtu operētājsistēmas.

***Citi minētie pasākumi 2016.gadā:** izmantoju sarežģītas paroles; lietoju paroļu frāzes, nevis paroles vārdus, t.sk. skaitļus un lielos burtus, kā arī cenšos gandrīz katrai lapai/servisam lietot savu, unikālu paroli; nesastādu pārāk vienkāršas paroles, piemēram, ar dzimšanas datumiem, bērnu vārdiem utt.; izmantoju speciālas programmas paroļu saglabāšanai telefonā; nevajag nekur reģistrēties; nepiedalos sociālajos tīklos; nekur npublicēju un nenododu tāda rakstura informāciju, kura nav saistoša citām personām, piemēram, īpaši sensitīvu informāciju par sevi sociālajos tīklos; nekur npublicēju savas fotogrāfijas, neregistrējos sociālajos tīklos ar savu īsto vārdu, darba e-pastu izmantoju tikai darba kontaktiem; lietoju Linux un datorā visi dati ir šifrēti; izmantoju Linux; lietoju tikai Linux vidi (OpenSuse - mājās, Ubuntu - darbā); nekad neveru vaļā datnes no nezināmiem sūtītājiem; neatveru e-pastos šaubīgus pielikumus; privātos datus cenšos nedublēt "mākoņos"; neglabāju tos mākonī; neizmantoju internetbanku no telefona; neizmantoju interneta veikalus bez drošas datu pārraides sistēmām; vismaz reizi gadā pārinstalēju datoru; rezerves kopijas vairākos HDD; labi pārzinu datu aizsardzības metodes; drošība slēpjas tajā, ka to neatklāj.

1. Pasākumi personīgo datu aizsardzībai internetā

"Kādus piesardzības pasākumus Jūs veicat, lai aizsargātu personīgo datu drošību?"

Atbilžu sadalījums demogrāfiskajās grupās 2018.gadā

Bāze: visi respondenti attiecīgajā grupā (sk. "n" grafikā)

* - bāze ir par mazu, lai izdarītu drošicamus secinājumus par šo grupu

Vairākatbilžu jautājums (% summa > 100)

Grafikā atspoguļoti dati par atbildēm, ko snieguši vismaz 20% respondentu

PIELIKUMS

A1. Kādus piesardzības pasākumus Jūs veicat, lai aizsargātu personīgo datu drošību?

Atzīmēt visas atbilstošās atbildes!

Regulāri atjaunoju pretvīrusu programmatūras	1
Nepierakstu paroles uz papīra vai telefonā	2
Neizpaužu nevienam savus PIN kodus un paroles	3
Mainu paroles vismaz reizi trīs mēnešos	4
Izmantoju atšķirīgas paroles sociālo tīklu kontiem un internetbankas kontam	5
Nekad neveru vaļā e-pastus no nezināmiem sūtītājiem	6
Citi pasākumi	7
<i>Lūdzu, īsi uzrakstiet</i>	
Grūti pateikt	98

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināma *statistiskās kļūdas* varbūtība. Analizējot un interpretējot pētījumā iegūtos rezultātus, to vajadzētu ņemt vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistiskās kļūdas robežās jeb ir mazākas par to, var uzskatīt par *nenozīmīgām*.

Atbilžu sadalījums %	Respondentu skaits (bāze)												
	50	75	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100
1 vai 99	2.8	2.2	1.9	1.4	1.1	1.0	0.9	0.8	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6
2 vai 98	3.9	3.2	2.7	1.9	1.6	1.4	1.2	1.1	1.0	1.0	0.9	0.9	0.8
4 vai 96	5.4	4.5	3.8	2.7	2.2	1.9	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.2
6 vai 94	6.6	5.4	4.7	3.3	2.7	2.3	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4
8 vai 92	7.5	6.1	5.3	3.8	3.1	2.7	2.4	2.2	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6
10 vai 90	8.3	6.8	5.9	4.2	3.4	2.9	2.6	2.4	2.2	2.0	2.0	1.9	1.8
12 vai 88	9.0	7.4	6.4	4.5	3.7	3.2	2.9	2.6	2.4	2.3	2.1	2.0	1.9
15 vai 85	9.9	8.0	7.0	5.0	4.0	3.5	3.1	2.9	2.6	2.5	2.3	2.2	2.1
18 vai 82	10.7	8.7	7.5	5.3	4.4	3.8	3.4	3.0	2.9	2.7	2.5	2.4	2.3
20 vai 80	11.1	9.1	7.8	5.5	4.5	3.9	3.5	3.2	3.0	2.8	2.6	2.5	2.4
22 vai 78	11.5	9.4	8.1	5.7	4.7	4.1	3.6	3.3	3.1	2.9	2.7	2.6	2.5
25 vai 75	12.0	9.8	8.5	6.0	4.9	4.2	3.8	3.5	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6
28 vai 72	12.5	10.2	8.8	6.2	5.1	4.4	3.9	3.6	3.3	3.1	2.9	2.8	2.7
30 vai 70	12.7	10.4	9.0	6.4	5.2	4.5	4.0	3.7	3.4	3.2	3.0	2.8	2.7
32 vai 68	12.9	10.6	9.1	6.5	5.3	4.6	4.1	3.7	3.5	3.2	3.1	2.9	2.8
35 vai 65	13.2	10.8	9.4	6.6	5.4	4.7	4.2	3.8	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8
40 vai 60	13.6	11.1	9.6	6.8	5.5	4.8	4.3	3.9	3.6	3.4	3.2	3.0	2.9
45 vai 55	13.8	11.3	9.8	6.9	5.6	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	2.9
50 vai 50	13.9	11.3	9.8	6.9	5.7	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	3.0

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir jāzina respondentu skaits attiecīgajā grupā un rezultāts procentos. Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistiskās mērījuma kļūdas robežas + / - procentos ar 95% varbūtību.

Piemēram, ja pētījuma rezultāti rāda, ka no visiem aptaujātajiem Latvijas iedzīvotājiem (respondentu skaits n=1005) tiek iegūta mērķa grupa 10.0%, kas pauž apstiprinošu attieksmi pret spriedumu vai izteikumu "X", tad ar 95% varbūtību var teikt, ka statistiskā mērījuma kļūda šeit ir + / - 1.9% robežās. No tā izriet, ka mērķa grupa, kura identificē sevi ar spriedumu vai izteikumu "X", ir no 8.1% līdz 11.9%.

Projekta darba grupa:

Arnis Kaktiņš, Atis Putniņš,
Ingeborga Daila Zīriņa, Linda Mežsarga, Saiva Beržinska

tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs
Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010
Tālr.: +371 7 312 876, Fakss: +371 7 312 874
E-pasts: skds@skds.lv
www.skds.lv